CZU: 657.6:657.421.1(478)
DOI: https://doi.org/10.53486/issc2025.18

PARTICULARITĂȚILE TESTĂRII CONTROLULUI INTERN ÎN CADRUL AUDITULUI IMOBILIZĂRILOR CORPORALE

PARTICULARITIES OF INTERNAL CONTROL TESTING IN THE AUDIT OF TANGIBLE ASSETS

Autor: Mihaela LUPU, Masterandă
mihaela.lupu17072001@gmail.com
Universitatea de Stat din Moldova
Coordonator științific: Elena PETREANU
Dr., conf. univ., Universitatea de Stat din Moldova
ORCID: 0000-0001-7024-3081
elena.petreanu@usm.md

Abstracts. *Tangible assets represent assets that are held by a company to be used for more than one year in order to obtain economic benefits. The tangible assets are the core assets of many economic entities. At the same time, these assets can be points of vulnerability in companies' financial reporting, having a significant impact on balance sheets and financial performance. Therefore, the entities need to apply effective procedures to avoid these risks. An effective internal control system contributes to maintain the value of fixed assets, to comply with legal regulations and to make reasonable economic decisions. The importance of this topic is highlighted by the direct impact that the value of property, plant and equipment can have to the integrity and reliability of the information presented in a company's financial statements. The correct valuation of property, plant and equipment is essential for an accurate reflection of the company's total value. The purpose of this article is to analyze the role of internal controls in the management of tangible assets, highlighting their impact in the company's real situation.*
Key words: *internal control, tangible assets, error, responsibilities*
JEL: *M42*

Introducere

Controlul intern reprezintă ansamblul politicilor, proceselor și mecanismelor implementate într-o organizație pentru a asigura eficiența operațională, calitatea raportării financiare și conformitatea cu reglementările aplicabile. Acesta ajută la protejarea activelor, prevenirea fraudelor și erorilor, asigurarea înregistrării corecte în evidența contabilă și optimizarea utilizării acestora. Deși nu poate elimina complet toate riscurile, un sistem eficient de control intern contribuie la îmbunătățirea performanței și la luarea deciziilor corecte. În vederea realizării acestui scop au fost stabilite următoarele obiective: identificarea și descrierea tipurilor de controale interne existente, enumerarea și analiza elementelor controlului intern, corelarea acestora cu auditul imobilizărilor corporale și formularea concluziilor.

Conținut de bază

Potrivit organizației globale de experți contabili ACCA, controalele interne se clasifică în cinci categorii [4], această clasificare fiind prezentată în Figura 1.

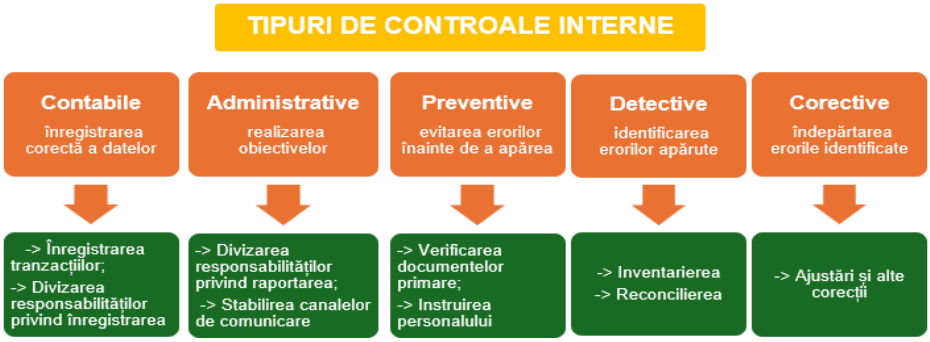

Figura 1. Clasificarea controalelor interne
Sursa: Realizat de autor în baza [4]

Controale contabile. Aceste controale vizează acuratețea și corectitudinea înregistrărilor financiare, asigurând conformitatea cu standardele contabile și evitarea raportărilor eronate. Printre principalele controale contabile utilizate sunt:
1. Divizarea drepturilor de acces și înregistrare a datelor contabile între diverse departamente, în funcție de specificul acestora;
2. Verificarea dublă a informației înregistrate de către contabili și contabilii șefi.
Controale administrative. Aceste controale sunt legate de procesele și procedurile implementate pentru a gestiona eficient activele. Ele nu vizează direct aspectele financiare, ci mai mult gestionarea activelor. Dintre principalele controale administrative fac parte:
1. Divizarea responsabilităților de raportare;
2. Stabilirea unor politici clare pentru utilizarea, întreținerea și casarea imobilizărilor corporale;
3. Implementarea unui sistem de monitorizare a echipamentelor și desemnarea personalului responsabil pentru monitorizarea acestora;
4. Crearea unei comisii de supraveghere care să aprobe deciziile privind investițiile în mijloace fixe și să se asigure că acestea sunt în concordanță cu strategia companiei.
Controale preventive. Aceste controale au ca scop să prevină apariția erorilor, fraudelor sau utilizării necorespunzătoare a activelor, înainte ca acestea să apară. Ele ajută la menținerea disciplinei în gestionarea imobilizărilor corporale. Printre principalele controale preventive efectuate pe secțiunea de imobilizări corporale sunt:
1. În cadrul procesului de achiziție a mijloacelor fixe există câteva controale cheie precum aprobarea planului de achiziții, constituirea comisiei pentru achiziții publice, aprobarea documentelor de către mai multe nivele manageriale înainte de achiziționare;
2. Instruirea angajaților privind utilizarea corectă a echipamentelor pentru a preveni deteriorarea acestora;
3. Testarea echipamentelor pentru prevenirea deteriorării premature;
4. Reconcilierea datelor din documentele contabile cu cele din sistem.
Controale detective. Aceste controale au rolul de a identifica erorile sau fraudele după ce s-au produs. Principalele controale detective utilizate pentru secțiunea de imobilizări corporale sunt:
1. Inventarierea anuală a mijloacelor fixe pentru a verifica existența acestora și starea lor reală și a detecta eventualele diferențe între evidențele contabile și realitate;
2. Compararea valorilor activelor înregistrate în bilanț cu rapoartele de evaluare pentru a detecta eventuale supraevaluări sau subevaluări.
Controale corective. Acestea sunt implementate pentru a remedia problemele descoperite în controalele detective. Ele ajută la rectificarea erorilor și prevenirea reapariției acestora. Principalele exemple de controale corective desfășurate sunt:
1. În cazul când o inspecție arată că un echipament este defect din cauza întreținerii necorespunzătoare, se implementează un plan de mentenanță regulată;
2. În cazul în care inventarierea anuală a activelor arată lipsuri sau diferențe între evidențele contabile și activele fizice, aceste diferențe se înregistrează în contabilitate ca și cheltuieli sau venituri privind inventarierea;
3. Dacă evaluarea mijloacelor fixe arată o supraevaluarea sau subevaluare a mijloacelor fixe, atunci în contabilitate sunt înregistrate ajustările necesare.
Controlul intern are în structura sa cinci elemente, acestea fiind ilustrate în Figura 2. Elementele controlului intern creează împreună posibilitatea de a gestiona eficient activele și a evita apariția unor deficiențe de control [1].

Figura 2. Elementele controlului intern
Sursa: Realizat de autor în baza [1]

Prima componentă al controlului intern este mediul de control. Aceasta se referă la cultura organizațională și la structura de guvernanță care sprijină implementarea controlului intern [3, pag.7]. Mediul de control pentru imobilizări corporale include diverse politici privind întreținerea și gestionarea echipamentelor și divizarea responsabilităților între angajați.

A doua componentă al controlului intern este managementul performanțelor și al riscurilor. Monitorizarea eficienței utilizării imobilizărilor corporale și analiza corectă a riscurilor contribuie la evitarea unor costuri suplimentare, cum ar fi întârzierea lucrărilor sau defectarea.

Al treilea element este activitatea de control. Există procedurile specifice care asigură că activitățile efectuate de către personal sunt conforme cu planul și strategia aprobată. Activitățile de control pot include audituri periodice ale stării echipamentelor și verificarea documentației pentru achizițiile de mijloace fixe.

Al patrulea element este informația și comunicarea. Acesta se referă la comunicarea între diferite nivele organizatorice, cum ar fi secția de contabilitate și întreținere a mijloacelor fixe sau între inginerul șef și echipa lui.

Ultimul element este monitorizarea și evaluarea. Acesta se referă la procesele de supraveghere continuă a sistemului de control intern și evaluarea eficienței. Monitorizarea și evaluarea mijloacelor fixe implică analiza periodică a performanței echipamentelor și utilajelor pentru a decide dacă trebuie înlocuite sau reparate.

Concluzii

Controlul intern reprezintă un factor cheie în gestionarea eficientă a imobilizărilor corporale. Prin aplicarea corectă a controalelor interne companiile pot reduce riscurile financiare și pot preveni fraudele sau erorile. Un sistem bine structurat, pe lângă faptul că minimizează aceste riscuri, tot odată optimizează utilizarea resurselor, contribuind la stabilitatea financiară. Pentru ca acest sistem să rămână eficient, este importantă monitorizarea continuă și comunicarea clară între toate departamentele implicate. Astfel, controalele interne permit evaluarea corectă a imobilizărilor corporale, asigurând transparența financiară și sprijinind luarea unor decizii raționale.

Referințe bibliografice

1. Ordinul Ministerului Finanțelor Nr. 189 din 05-11-2015 cu privire la aprobarea Standardelor naționale de control intern în sectorul public. Publicat: 11-12-2015 în Monitorul Oficial Nr. 332-339 art. 2391;
2. IAS 16 „Property, plant and equipment". Accesat la 10-03-2025.
2. Disponibil:https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/pdf-standards/english/2021/issued/part-a/ias-16-property-plant-and-equipment.pdf;
3. Manual de Control Intern Managerial. Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova. Chișinău, 2020. Accesat la 10-03-2025.
4. Disponibil:https://madrm.gov.md/sites/default/files/Documente%20atasate%20Advance%20Pagines/Manual%20CIM_1.pdf;
5. Articol ACCA: Internal controls. Accesat la 10-03-2025.
6. Disponibil:https://www.accaglobal.com/gb/en/student/exam-support-resources/fundamentals-exams-study-resources/f1/technical-articles/internal-controls.html.